

Centrals telefòniques en desús a Barcelona

e 1/10.000 aprox

1

1902
Pere Falqués Urpi

Carrer Avinyó/Baixada de Sant Miquel
4 plantes

Edifici eclèctic. Primera Central Telefònica fins que al 1929 es va traslladar a Plaça Catalunya.

Ús actual: hostel 3 plantes i locals en pb

2

1927-1929
F. Nebot i l. Cárdenas Pastor

Pl. Catalunya-Portal de l'Àngel
11 plantes + 1 soterrani (43m)

Primera gran Central a Barcelona construïda ex-novo

Ús actual: seu Mobile World Center

3

1971 encàrrec
1975 obra
1978 inauguració

"Central Telefònica Via Augusta"
2º edifici de la CTNE a Barcelona

F. Mitjans i Miró

Ús: I+D s'ha traslladat a la nova "Torre Telefònica". S'ha requalificat l'ús a equipament. Telefònica encara no ha desocupat l'edifici i manté molt secretisme respecte l'activitat que es realitza en aquest edifici. Tanmateix, s'hi veuen entrar i sortir operaris de Telefònica així doncs, la situació és disconforme al planejament.

4

1975 "Edifici Estel"
F. Mitjans i Miró

Avinguda de Roma 73-91
14 plantes + 4 soterranis (39.000m² construïts)

Ús: Fins al 2011 era la seu principal de Telefònica a Catalunya, s'ha traslladat a la nova "Torre Telefònica". Se n'ha requalificat l'ús i Telefònica ha hagut de donar 9 dels seus edificis al Consistori. L'empresa privada que l'ha comprat (Grupo Carlyle) ha encarregat el projecte de reconversió en habitatges i comerços a l'estudi CGA.

5

2011

Nova Seu:
"Torre Telefònica"

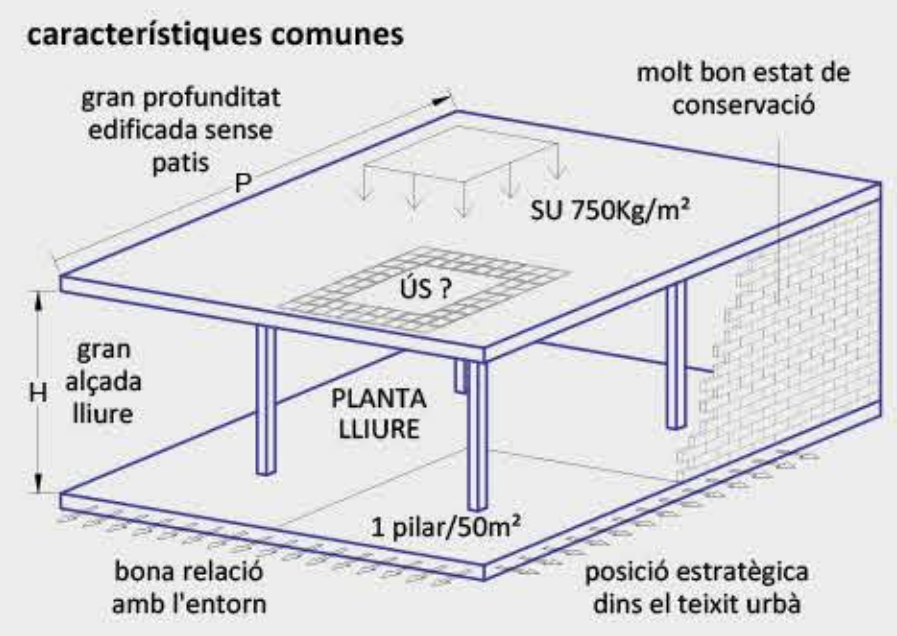
E. Massip-Bosch

Av. Diagonal, districte Fòrum-22@
110m alçada 24 plantes + 2 sot.
Ús s.XXI: I+D

contextualització centrals telefòniques

La Compañía Nacional de Telefónica de España es va fundar a Madrid l'any 1924. Era una empresa pública que monopolitzava les telecomunicacions estatals fins que l'any 1997 es va privatitzar. L'empresa ha construït aproximadament 4.500 centrals per emmagatzemar els seus equips de comunicacions arreu d'Espanya (30 a Barcelona, 2 per barri aprox.). Són edificis d'aparença diversa, com es pot comprovar a les fotografies, però identificables per unes característiques comunes, per exemple, una alçada característica entre plantes concebuda per allotjar els equips de comunicacions de la companyia.

Tanmateix, l'ús d'aquests edificis ha quedat obsolet en l'actualitat. Els avenços tecnològics de les darreres dècades han fet que ja no calgui emmagatzemar aquests aparells de comunicacions per fer les connexions telefòniques ja que ara funcionen via satèl·lit. Això fa que hi hagués una contradicció urbanística: el sòl que és de titularitat pública estava en mans d'una empresa privada.

Per aquest motiu l'any 2006 l'Ajuntament de Barcelona va signar un conveni amb Telefònica per requalificar una de les seus de la companyia (l'Edifici Estel de l'Avinguda Roma) en habitatges lliures que quedarien en mans de l'empresa privada a canvi que les altres oficines petites que utilitzava fins llavors Telefònica, un total d'uns 39.000m2, passessin a ser propietat del Consistori que les utilitzaria per fer equipaments de barri. La Central Telefònica de la Via Augusta 177-183 de F.Mitjans és una de les afectades. Es va haver de modificar el Pla General Metropolità (PGM) de l'any 1978.

ESTRATÈGIA D'ACTUACIÓ

és extrapolable

ESTUDIAR MOLT BÉ "EL QUE HI HA"

1r

Portada revista Jano nº58 Juny 1978

ESTABLIR CRITERIS D'ENDERROC

2n

Gordon Matta-Clark: Conical Intersection

INSERIR LES NOVES UNITATS

3r

Cristina Velasco: La unitat condensada

Aquest projecte prové del tap reHabitat (lletra D) que vaig anomenar "La Unitat Condensada" i és representatiu del que per mi significa l'arquitectura. Amb aquest projecte es reflexiona sobre la manera en que vivim actualment i es proposen criteris més comunitaris i compromesos a través d'espais que així ho permeten.

La filosofia de (re)Habitat

CONDICIONS CONTEXTUALS

ReHabitat vol dir "habitar de nou", implica reformar el mode d'ús de l'edifici. Per aconseguir-ho cal dotar-lo d'unes noves característiques físiques que ho fagin possible. L'habitabilitat rau doncs sobre la noció de confort i l'adequada gestió de les limitacions de la construcció existent més que en el compliment d'uns paràmetres normatius enfocats a l'obra nova. La intervenció ha de reconèixer les preexistències, aprofitar el seu màxim potencial per generar noves solucions i detectar-ne els conflictes i mancances. És imprescindible un coneixement profund de l'entorn existent i del potencial de les seves particularitats (oportunitats difícilment reproduïbles ex-novo) perquè el resultat sigui una millora respecte la situació inicial. Cal, doncs, un estudi meticulós de "lo existent" per definir l'àmbit d'actuació, establir criteris d'enderroc si s'escau i inserir les noves unitats d'ús: "La Unitat Condensada". D'aquesta manera s'obtenen les directrius bàsiques d'intervenció en aquest tipus de projectes.

CONDICIONS TEMPORALS

L'activitat humana modifica de manera continuada l'arquitectura i la consideració d'aquest procés és decisiva en la formulació de l'espai contemporani. No es tracta d'una ciència estàtica, l'arquitectura és un procés temporal obert en una etapa del qual s'emporten les nostres intervencions. D'aquesta manera, la voluntat del projecte és possibilitar una nova etapa de la construcció existent en desús com a exemple representatiu dels molts casos similars que trobem a Barcelona.

METODOLOGIA

Es tracta d'un projecte evolutiu plantejat en termes d'estructura simultàniament estable i adaptable, prou sòlida per resistir el curs del temps i prou mal-leable per incorporar canvis en el procés; una estructura formal dotada de característiques arquitectòniques definides i capaç de mantenir un grau d'indeterminació elevat alhora. En aquest escenari, la forma no es determina sinó que resulta d'adoptar una estratègia, d'operar segons la lògica dels processos, de sotmetre a les condicions de camp del programa i del context fins a aconseguir un estat d'"equilibri provisional". L'estratègia projectual per al cas d'estudi de Via Augusta és extrapolable als diversos edificis que es troben en la mateixa situació. Amb aquesta actitud davant l'entorn i en la situació actual s'emmarca el projecte que prolonga la vida de l'edifici en millors condicions.

pfc Cristina Velasco Soledevila Tutor: O. Muntané ETSAV 2017